

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 19-03-3105

תיק חיצוני: 253849009

בפני ועדת ערעור לפי חוק הנכים (תגמולים ונכות), תשי"ט - 1959
כבוד השופט עמית יריב – יו"ר
פרופ' יעקב יהב – חבר
עו"ד חנה גלאי - חברה

מערער פלוני
בעצמו

נגד

משיב קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"י ב"כ עו"ד איריס אגסי-מימון

פסק דין

- 1
- 2 1. לפנינו ערעור על החלטת המשיב מיום 3.2.2019, אשר דחה את תביעתו של המערער להכרה
- 3 בנכות, מן הטעם שנקבע, כי לא מתקיים קשר סיבתי בין השירות הצבאי של המערער לבין
- 4 ליקוי שמיעתי וטנטון שממנו סובל המערער (להלן: "הפציעה" ו/או "הפגימה").
- 5 **רקע עובדתי וטענות הצדדים**
- 6 2. המערער, יליד 1982 התגייס בשנת 2000 לגדוד 202 של חטיבת צנחנים עד שנת 2003, ולאחר
- 7 מכן היה בשירות מילואים פעיל.
- 8 3. המערער טוען כי במסגרת תפקידו נחשף לרעש רב מירי נשק קל וכבד באימונים בשטח,
- 9 במטווחים ובלחימה.
- 10 4. לטענת המערער, במסגרת ארוע היתקלות עם מחבלים במבצע "חומת מגן" בשכם בשנת
- 11 2002, ירה חייל מפלוגתו של המערער בחלל סגור, שבעקבותיו החל המערער לסבול מקולות
- 12 שריקה חזקים מאוד בשתי אוזניו ומירידה משמעותית בשמיעה (להלן: "האירוע").
- 13 5. המערער מציין עוד, כי כבר במהלך שירותו הסדיר החל לסבול מירידה בשמיעה; קושי בהבנת
- 14 דיבור בעיקר בסביבה רועשת ומצליל טינטון הנשמע בשתי אוזניו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

- 1 6. לטענת המערער, מצב השמיעה והטינטון החמיר בשנים האחרונות, דבר שמפריע לו להירדם
- 2 וכתוצאה מכך הוא סובל מעייפות ומעצבנות יתר. בנוסף, טוען המערער כי הטנטון מפריע לו
- 3 להתרכז בתפקוד היומיומי שלו ובעבודתו כאדריכל, שכן מדובר בעיסוק הדורש ריכוז מירבי.
- 4 המערער מציין כי במשך השנים פנה לרופאים שונים וקיבל טיפולים אלטרנטיביים, וכן עבר
- 5 לטיפולים פסיכולוגיים כדי לנסות להפיג מתחים, עצבנות וחרדות כתוצאה מהטנטון.
- 6 7. המערער טוען כי בעקבות החמרת ליקוי השמיעה והטינטון בשנים האחרונות – פנה לצבא
- 7 בבקשה לסיים תפקידו בשירות המילואים כדי לא להחשף לרעשים מזיקים - והצבא נעתר
- 8 לבקשתו זו.
- 9 8. ביום 24.9.2003, בתום השירות הסדיר, הגיש המערער בקשה להכרה בנכות בעקבות האירוע.
- 10 ביום 14.12.2003 עמד המערער בפני ועדה רפואית לפי סעיף 28א לחוק – וזו קבעה שאין
- 11 למערער נכות. על סמך קביעה זו ניתנה החלטת המשיב מיום 4.1.2004 לפיה אין נכות
- 12 שמיעתית כתוצאה מהאירוע או תנאי השירות הצבאי.
- 13 המערער הגיש ערעור על החלטה המשיב לועדה רפואית עליונה, אשר דחתה את הערעור.
- 14 על החלטת הוועדה העליונה הגיש המערער ביום 14.2.2008 ערעור על החלטת הוועדה לוועדת
- 15 ערעורים שליד בית משפט השלום בחיפה - ו"ע 316/05, וגם ערעור זה נדחה ביום 31.12.2009.
- 16 9. ביום 12.7.2012 פנה המערער שוב אל המשיב בבקשה להכרה, בצרף חוות דעת רפואית של
- 17 ד"ר גיל סיגל מיום 15.6.2017 (להלן: "חוות דעת המערער") בה טען כי הוא המשיך להיחשף
- 18 לרעשים מזיקים במהלך שירות המילואים שביצע.
- 19 10. ביום 9.12.2018 נכתבה חוות דעת רפואית ע"י ד"ר בן טובים (להלן: "חוות דעת המשיב"),
- 20 ועל בסיס המלצתו של ד"ר בן טובים קבע המשיב כי לא קיימת נכות שמיעתית וטנטון עקב
- 21 תנאי השירות במילואים.
- 22 11. על החלטה זו של המשיב הגיש המערער את הערעור דנן.
- 23 12. לטענת המערער, החלטת המשיב נעדרת כל הנמקה אמיתית כנדרש בסעיף 31(ג) לחוק, וכי
- 24 במקרים דומים לשלו המשיב הכיר בנכות. בנוסף, טוען המערער כי לא יכולה להיות מחלוקת
- 25 על כך שליקוי שמיעה וטינטון מהווים מחלה או חבלה וכי מדובר בליקויים כרוניים הפוגעים
- 26 פגיעה משמעותית באיכות החיים.

27 דיון והכרעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

13. בין הצדדים אין כל מחלוקת עובדתית שהיא: המערער עבר בדיקת שמיעה, שתוצאותיה מוסכמות הן על המומחה מטעם המערער והן על המומחה מטעם המשיב. השאלה היא, כיצד יש לפרש את תוצאות הבדיקות, והאם הן מאפשרות לקבוע נכות וקשר סיבתי בין הנכות ובין השירות הצבאי ותנאיו, ועל כן הסכימו הצדדים, בדיון מיום 19.6.2019, כי הצדדים יגישו סיכומים והוועדה תכריע בערעור על יסוד החומר שבתיק ועל יסוד הסיכומים.
14. **השאלה שבמחלוקת היא קיומה של נכות או היעדרה**, שהרי בהעדר נכות – ממילא אינו מתקיים "קשר סיבתי" בין תנאי השירות ובין הנכות (שאינה קיימת).
15. כאמור, ביום 24.9.2003 הגיש המערער בקשה להכרה לפי חוק הנכים, עקב ליקוי שמיעה לשטענתו נגרם בשל האירוע ועקב אירועי חשיפה לרעש במהלך שירותו (ראו נספח 1 לתיק הרפואי (להלן: "ת"ר")). ביום 14.12.2003 עמד המערער בפני ועדה רפואית מחוזית ונקבע כי אין נכות שמיעתית כתוצאה מהאירוע (ראו פרוטוקול הוועדה מסמך 16 לת"ר, והחלטת המשיב מיום 4.1.2004 מסמך 17 לת"ר).
16. המערער הגיש ביום 16.2.2004 ערעור על החלטה זו לוועדה רפואית עליונה (ראו מסמך 19 לת"ר) אשר דחתה את הערעור, בקביעתה כלהלן:
17. "לגבי הטנטון, אמנם הועדה משוכנעת שהנפגע אינו משקר אך אין באפשרותה להעניק לו אחוזי נכות עבור הטנטון שכן התנאי לכך ההמצויין בתקנון של משהב"ט דורש בפירוש פגיעה בתדר 3000 הרץ בנוסף לפגיעה ב-4000 הרץ על מנת להכיר בתלונה זו. התנאי הזה אינו קיים במקרה הנדון ועל כן דוחה את הערעור" (ראו מסמך 28 לת"ר).
17. על סמך החלטה זו, החליט המשיב ביום 27.7.2004 כי אין נכות שמיעתית כתוצאה מהאירוע (ראו מסמך 29 לת"ר). המערער הגיש ערעור על החלטה זו לוועדת ערעורים שליד בית המשפט השלום בחיפה (ו"ע 316/05) וצרף חוות דעת של ד"ר נחמה אורי שקבעה כי "לפי תקנון משהב"ט אין לתת אחוזי נכות על טנטון בלי פגיעה ב-3,000 הרץ". (ראו מסמך 41 לת"ר).
18. ביום 31.12.2009, לאחר הגשת חוות דעת מטעם המשיב (ראו נספח 52 לת"ר) – נחדה הערעור. בפסק הדין נקבע כדלקמן:
19. "לעורר ליקוי שמיעתי בתחום 3000 הרץ, שאינו מגיע לכדי 25 דציבל בשתי האוזניים, וכן שמיעתו של העורר בתחום תדרי הדיבור 200-500 הרץ תקינה. שני הרופאים הן של המשיב ד"ר נכטיגל, וגם של העורר ד"ר נחמה, קובעים כי שמיעתו בתחום הדיבור תקינה, ואין ירידה בתחום 3000 הרץ מעל 25 הרץ". (ראו נספח 59 לת"ר).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

19. כעבור למעלה משבע שנים, ביום 12.7.2017 הגיש המערער בקשה נוספת להכרה בטענה שהמשיך להחשף לרעש בשירות המילואים. המערער צרף את חוות דעת המערער לפיה ישנה החמרה שמיעתית בעקבות שירות המילואים שביצע (ראו נספחים 61 ו- 76 לת"ר).
20. ביום 9.12.2018 ניתנה חוות דעת המשיב (זאת לאחר שנפגש המומחה עם המערער ותוך התייחסות לחוות דעת המערער), שקבעה כי מצבו של המערער אינו עומד בתנאי הסף להמלצת נכות בגין שמיעה או טנטון כקבוע בתקנות. עוד קבע מומחה המשיב כי על אף המלצת מומחה המערער - לפיה הנכה זכאי להכרה בכ 10% נכות בגין הטנטון, אין נצפית החמרה שמיעתית וערכי תדרי הדיבור ותדרי 3 KHZ תקינים (ראו נספח 142 לת"ר). על החלטה זו כאמור הגיש המערער את הערעור דנן.
21. המערער בסיכומיו, העלה מספר טענות:
- א. העובדות המוסמכות בין הצדדים הן כי קיים ליקוי שמיעה בתדרים הגבוהים וכי קיים טנטון;
- ב. ניתן להכיר בליקוי שמיעה בתדרים גבוהים, אף אם אין ליקוי שמיעתי בתדרים הנמוכים. כלומר - המערער למעשה טוען כי ליקוי שמיעה בתדרים הנמוכים הוא תנאי להכרה בליקוי שמיעה בתדרים הגבוהים בנכות;
- ג. ניתן להכיר בליקוי שמיעה גם אם אין ליקוי שמיעה בתחום הדיבור.
- טענות אלו של המערער אינן יכולות לעמוד, ואבאר.
22. ראשית, המחלוקת בתיק זה אינה כפי שמציג המערער, שכן לטענתו ניתן להכיר בקשר סיבתי בין טנטון לשירות הצבאי בלי ירידה בשמיעה "בתדרי הדיבור", אולם המשיב טוען כי למערער לא הייתה ירידה בשמיעה כמשמעותה בתקנות כלל, לא בתדרי הדיבור וגם לא בתדרים הגבוהים.
- על כן, המחלוקת היא בשאלה אם המערער יהיה מוכר כנכה, ועל מנת להוכיח זאת עליו להוכיח תחילה כי קיימת פגימה בשמיעה ולאחר מכן כי פגימה זו ארעה בעקבות השירות הצבאי. כלומר, וכפי שנקבע בהחלטה מיום 19.6.2019 – ערעור זה עניינו עצם קיומה של נכות כמשמעה בתקנות הנכים.
23. סעיף 72(ג) לתקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגת נכות), תש"ל-1969, קובע כלהלן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

- 1 ג. ליקוי שמיעה בתחום צלילים גבוהים 3,000 ו-4,000 הרץ החל ב-25 דציבלים
- 2 (בנוסף לליקוי שמיעה בתחום הדיבור) -
- 3 (1) ללא טינטון (Tinitus) או עם טינטון לא קבוע. 1%
- 4 (2) כנ"ל עם טינטון (Tinitus) קבוע, המתחיל לא יותר מחצי שנה לאחר חבלה ולא
- 5 מאוחר מיום ההפסקה לחשיפה לרעש 10%."
- 6 24. לדברי המערער, המילים המופיעות בסוגריים – "בנוסף לליקוי שמיעה בתחום הדיבור" הם
- 7 שגיאה וכי אין מטרתם להציב תנאי נוסף להכרה בנכות. עוד טען המערער כי לאור שינויים
- 8 שחלו בתקנה לאורך השנים, נראה כי ניתן להסיק כי התקנה שונתה באופן שכולל בתוכו את
- 9 התנאים למתן אחוזי נכות, במפורשות ולא תוך שימוש בסוגריים.
- 10 אלא שטענה זו מנותקת מעמדת הפסיקה בנושא. בשורה של פסקי דין, וביניהם ע"ר 5843-
- 11 01-11 **יואב בלס נ' משרד הביטחון – אגף שיקום נכים**, פורסם בנבו, 13.03.2011 ו – ע"ר
- 12 67010-11-18 **פלוני נ' ק"ת – משרד הביטחון אגף השיקום**, פורסם במאגרים, 5.3.20019 -
- 13 קבע בית המשפט מפורשות, כי סעיף ליקוי דורש תחילה כי ייקבע ליקוי שמיעה בתחום
- 14 הדיבור, ורק לאחר מכן תיעשה בחינה האם קיים ליקוי שמיעה בתדירויות גבוהות החל ב
- 15 25- דציבלים.
- 16 מכאן, שהפירוש הנכון לסעיף זה הוא שרק משהתקיימו שני התנאים במצטבר קרי ליקו
- 17 שמיעה בתחום הדיבור וגם ליקוי שמיעה בצלילים הגבוהים – אזי יש לבדוק אם הטנטון הוא
- 18 קבוע או לא קבוע ולפסוק את דרגת הנכות בהתאם.
- 19 25. זאת עוד, המערער אינו עומד כלל ביתר תנאי התקנה, שכן עיון בממצאי בדיקת שמיעה
- 20 מחודש יוני 2016 (נספח 72 לת"ר) מעלה את הנתונים הבאים:
- 21 א. השמיעה בתחום תדרי KH 3 אינה עומדת בתנאי הסף מאחר שקיימת ירידה בשמיעה
- 22 בתדרים של KH 3 (תדירויות גבוהות) של כ 15 דציבלים באוזן שמאל וכ-10 באוזן ימין,
- 23 דהיינו הירידה אינה מגיעה ל 25 דציבלים, כנדרש בתקנה;
- 24 ב. אין כל ירידה בתחום תדירויות הדיבור (ממוצע של 1,000, 500 ו – 2,000 הרץ) (ראו לעניין
- 25 זה אף חוות דעתו של המשיב).
- 26 כלומר, מלבד העובדה שהמערער לא עומד בתנאי התקנה הרי שאין שינוי בערכי 3,000 הרץ
- 27 ביחס לאודיוגרמה משנת 2007 ומכאן שאין החמרה במצב השמיעה.
- 28 26. בנקודה זו יש לציין, כי נכונה העובדה שבערכי 4,000 הרץ, באוזן שמאל יש למערער ירידה של
- 29 מעל 25 דציבלים, אולם מדובר רק באוזן אחת, ובאותה האוזן אין בערכים של 3,000 הרץ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

ירידה של מעל 25 דציבלים כנדרש בתקנות (ראו אף חוות דעת המשיב שקובעת כי באזון שמאל קיימת החמרה מינורית בהשוואה לאודיוגרמה משנת 2007 וכי באזון ימין קיים שיפור קל בהשוואה לאודיוגרמה משנת 2007).

27. עוד אציין, כי חוות דעת המערער התעלמה לחלוטין מלשון תקנות הנכים בחוות דעתו, שכן היא אינה דנה בתנאים ואינה מפרטת כיצד תוצאות בתיקת השמיעה מיוני 2016 עולה בקנה אחד עם דרישות התקנות.

סוף דבר

28. מכל האמור לעיל עולה, שפגימתו של המערער אינה עולה כדי "נכות" כהגדרתה בתקנה 72 (ג) לתקנות, ומשכך – דין הערעור להידחות.

29. בנסיבות העניין, ומאחר שאנו מאמינים כי המערער סובל מטינטון – גם אם אין הטינטון כשהוא לעצמו מקים נכות – לא נעשה צו להוצאות, וכל צד יישא בהוצאותיו.

30. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת שמו של המערער.

ניתן היום, י"ח כסלו תש"פ, 16 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

עמית יריב, שופט

עמית יריב, שופט – יו"ר

פרופ' יעקב יהב - חבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 3105-03-19

תיק חיצוני: 253849009

עו"ד חנה גלאי - חברה

1
2
3